

## **Odpowiedź na interpelację nr 65/18 radnego Artura Czaplińskiego w sprawie utworzenia i funkcjonowania „Domu Życia” w Radomiu**

Warszawa, 13 grudnia 2018 r.

Odpowiadając na interpelację z 27 listopada 2018 r. dotyczącą inicjatywy utworzenia „Domu Życia”, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień:

Dnia 31 października 2018 r. Samorząd Województwa Mazowieckiego oraz Gmina Miasto Radom podpisały List intencyjny, który zakłada budowę w Radomiu „Domu Życia” – miejsca całodobowego pobytu dla 30 niepełnosprawnych osób po 24 roku życia, posiadających różny rodzaj i stopień niepełnosprawności. Projekt jest na etapie analiz, planowania, tworzenia szczegółowych koncepcji i kalkulacji kosztów, żeby w jak najlepszy sposób przygotować program odpowiadający potrzebom osób z niepełnosprawnościami. Ogólne założenie przewiduje utworzenie ośrodka wspierającego osoby z niepełnosprawnościami, uwzględniającego także elementy tzw. „polityki wytchnieniowej” dla rodzin pensjonariuszy. Obecnie po ukończeniu 24-go roku życia osoby z niepełnosprawnościami przestają być objęte systemem edukacji i opieki szkolnej, przez co bardzo często są narażone na izolację społeczną, natomiast ich opiekunowie – na przeciążenie związane z pełnioną funkcją, co skutkuje często koniecznością rezygnacji z pracy zawodowej. Projekt „Dom Życia” wychodzi naprzeciw tym potrzebom, zgłaszanym wielokrotnie podczas spotkań z dorosłymi niepełnosprawnymi oraz ich rodzinami, wpisuje się jednocześnie w rządową politykę wsparcia osób niepełnosprawnych i ich bliskich w ramach zapewnienia „polityki wytchnieniowej”, a także zapewnia możliwość aktywizacji i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dorosłych niepełnosprawnych.

Samorząd Województwa Mazowieckiego wychodząc naprzeciw potrzebom osób z niepełnosprawnościami zainteresował tym projektem gminy, będące najbliższe swoich mieszkańców. Samorządy, które wezmą udział w projekcie, będą mogły aplikować o środki z różnych źródeł:

- Wsparcie budowy obiektu w ramach zadania: „Dofinansowanie robót budowlanych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 i 1529 oraz z 2018 r. poz. 12), dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów”.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 538 i z 2018 r. poz. 1266), Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej: PFRON) przekazuje corocznie środki PFRON samorządowi wojewódzkiemu na realizację zadań określonych w art. 35 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U z 2018 r. poz. 511, 1000, 1076, 1925 i 2192).

Aby otrzymać dofinansowanie na ww. zadania wnioskodawca musi złożyć stosowny wniosek do Samorządu Województwa Mazowieckiego. Wnioski rozpatrywane są w Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej, zgodnie z obowiązującymi zasadami, a ostateczną decyzję w sprawie przyznania dofinansowania podejmuje Zarząd Województwa Mazowieckiego. Jednym z kluczowych wymogów otrzymania dotacji jest posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do nieruchomości (w tym przypadku gruntu) minimum dwa lata przed dniem złożenia wniosku.

Wysokość dofinansowania dla jednostki samorządu terytorialnego wynosi do 50% wartości inwestycji. Czas trwania inwestycji, za zgodą Sejmiku Województwa, może trwać do 3 lat.

- Tego typu ośrodek może być połączony z Środowiskowym Domem Samopomocy (dalej: ŚDS), a tym samym uzyskać możliwość otrzymania dodatkowych środków na wyposażenie i funkcjonowanie. Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 5 oraz art. 20 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 i 1693), prowadzenie ŚDS jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, realizowanym przez samorząd gminny lub powiatowy. Środki na finansowanie ŚDS są planowane w budżetach wojewodów, którzy ustalają miesięczną wojewódzką kwotę dotacji na bieżące koszty utrzymania jednego uczestnika domu. Artykuły 51a-51c ww. ustawy szczegółowo definiują pojęcie środowiskowego domu samopomocy, dla kogo jest on przeznaczony oraz określają zakres usług i sposób wyliczania odpłatności za usługi świadczone w ww. placówkach.
- Koszty utrzymania i realizacji programu rehabilitacyjnego można pokryć ze środków Funduszy Europejskich. Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych zaplanowała w roku 2019 konkurs w ramach Poddziałania 9.2.1. „Zwiększenie dostępności usług społecznych”, pn. „Rozwój usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej realizowanych na rzecz osób niesamodzielnych”.
- Podmioty prowadzące mogą wystąpić do Województwa Mazowieckiego o dofinansowanie ze środków PFRON kosztów tworzenia i działania zakładu aktywności zawodowej (dalej: ZAZ), jednak powstanie i działanie ZAZ jest obwarowane ścisłymi wymogami formalno-prawnymi. Środki PFRON można pozyskać na przystosowanie już istniejących pomieszczeń oraz ich wyposażenie (w tym w środki produkcji lub świadczenia usług) i działanie zakładu. Należy pamiętać o tym, że formuła ZAZ wymaga nawiązania stosunku pracy z uczestnikami oraz ustalenia indywidualnego programu rehabilitacji zawodowej, przez co nie każda osoba niepełnosprawna będzie mogła skorzystać z tej formy wsparcia.
- Istnieje możliwość ubiegania się o wsparcie przedsięwzięcia np. z Wojewódzkiego lub Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na termomodernizację nowopowstającego obiektu użyteczności publicznej.

Należy nadmienić, że „Dom Życia” w Radomiu jest projektem pilotażowym, natomiast w przyszłości, po przeprowadzeniu analizy powstania i funkcjonowania Ośrodka, Województwo Mazowieckie

Z wyrazami szacunku

Adam Struzik  
Marszałek Województwa Mazowieckiego